

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma,
Szakgimnáziuma és Kollégiuma**

2018.

TARTALOM

1. Az iskola nevelési programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	6
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	6
1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	6
1.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	7
1.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	7
1.6. A pedagógusok és az osztályfőnök feladatai	8
1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	8
1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola egyéb partnereivel	13
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	13
1.10. A tanuló felvételének és átvételének szabályai	14
1.10.4. Felnőttoktatás	15
1.11. Kollégiumi Nevelési program.....	16

2. Az iskola helyi tanterve

2.1. A választott kerettantervek, szakképzési kerettantervek megnevezése	21
2.1.1. Gimnázium.....	21
2.1.2. Szakközépiskola (2015/2016-os tanévtől kifutó jelleggel).....	21
2.1.3. Szakgimnázium (2016/17-es tanévtől).....	22
2.2. Óratervek.....	22
2.2.1. Hatosztályos gimnázium – 2013/14-es tanévtől	23
2.2.2. Szakközépiskolai ágazati óratervek (a 2013/14-es tanévtől, a 2015/2016-os tanévtől kifutó jelleggel).....	25
2.2.3. Szakgimnáziumi óratervek (2016/17-es tanévtől)	33
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	41
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	41
2.4.1. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	43
2.4.2. A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	43
2.5. Mindennapos testnevelés	44
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	44
2.6.1. Nem kötelező tanórai foglalkozások.....	44
2.6.2. A szabadon választott tanítási órákra való jelentkezés és részvétel szabályai.....	45
2.6.3. Nem kötelező tanórai foglalkozások.....	45
2.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	46
2.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	47

2.8.1. Írásbeli feladatok értékelése	48
2.8.2. Szóbeli értékelés	49
2.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	49
2.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	49
2.11 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	50
2.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	50
2.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei	50
2.13.2. Az iskola környezeti nevelési elvei.....	53
2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	54
2.14.1. A magatartás értékelésének elvei.....	55
2.14.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei.....	55
2.14.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	55
2.15. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése	57
2.15.1. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló	57
2.15.2. A gyengén látó tanuló	61
2.15.3. A nagyothalló tanuló.....	62

3. Záró rendelkezések

3.1 Előzmények	64
3.2 Módosított Pedagógiai Program	64
3.3 Mellékletek módosítása	64
3.4 A Pedagógiai Program nyilvánossága	64
3.5. A Pedagógiai Program elfogadása	64

„Olyan lesz a jövő, amilyen a ma iskolája.”

Szent-Györgyi Albert

Az iskola alapadatai

Az iskola státusza:	A Kaposvári Szakképzési Centrum tagintézménye
A Kaposvári SZC OM azonosítója:	203027
Az iskola hivatalos elnevezése:	Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiuma
Belső kód:	151110
Székhelye:	Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiuma 7570 Barcs, Szent László u. 13.
Telephelye:	Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiuma Kollégiumi Intézményegysége 7570 Barcs-Középrigóc
Alapfeladatai:	Gimnáziumi nevelés-oktatás Szakközépiskola ágazati szakmai érettségire felkészítő szakasza (szakgimnáziumban kifutó jelleggel) Szakközépiskola szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza ágazaton belüli szakképzések esetén (szakgimnáziumban kifutó jelleggel) Szakgimnázium ágazati szakmai érettségire felkészítő szakasza Szakgimnázium szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza a szakképesítés ágazatának megfelelő szakmai érettségi vizsga esetén Szakgimnázium szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza a szakképesítés ágazatába nem tartozó szakmai érettségi vizsga vagy gimnáziumi érettségi vizsga esetén Kollégiumi ellátás Felnőttoktatás
Maximális tanulólétszám:	750 fő székhely 90 fő telephely
Szakközépiskolai ágazatok (szakgimnáziumban kifutó jelleggel):	XIII. Informatika XXIII. Környezetvédelem-vízgazdálkodás

XXIV.	Közgazdaság
XXXII.	Erdészet és vadgazdálkodás

Szakgimnáziumi ágazatok

(2016/17-es tanévtől felmenő jelleggel):

XIII.	Informatika
XXIII.	Vízügy
XXIV.	Közgazdaság
XVIII.	Turisztika
XXXII.	Erdészet és vadgazdálkodás

Az OKJ szerint megszerezhető szakképesítések

(szakközépiskolában kifutó jelleggel):

54 481 02	Gazdasági informatikus
54 853 01	Vízügyi technikus
54 344 02	Vállalkozási és bérügyintéző
54 623 01	Erdészeti és vadgazdálkodási technikus

Az OKJ szerint megszerezhető szakképesítések nappali, illetve felnőttoktatásban

(2016/17-es tanévtől felmenő jelleggel):

54 213 05	Szoftverfejlesztő
54 481 02	Gazdasági informatikus
54 481 05	Műszaki informatikus
54 583 02	Vízgazdálkodó technikus
54 853 03	Vízgépészeti technikus
54 344 02	Vállalkozási és bérügyintéző
54 346 03	Irodai titkár
54 812 03	Turisztikai szervező, értékesítő
54 623 02	Erdésztechnikus
55 34501	Kis- és középvállalkozások ügyvezetője II. (csak felnőttoktatásban)

1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

Iskolánkban nappali rendszerben szakgimnáziumi (kifutó szakközépiskolai) és hat évfolyamos gimnáziumi képzés folyik. A két iskolatípus közös feladata az érettségi vizsga követelményeinek megfelelően a korszerű általános műveltség átadása. A gimnáziumi oktatás kiemelt célja emellett a továbbtanulásra való felkészítés, illetve a tehetséggondozás.

A szakgimnázium (kifutó szakközépiskola) a kilencedik-tizenkettedik évfolyamon felkészít az érettségi vizsgára, ezzel párhuzamosan - az ágazatára előírt szakmai érettségi vizsgatárgy követelményei szerint - a kötelező szakmai érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsgára, a munkába állásra, illetve a tanulmányok szakképző évfolyamon történő folytatására, valamint a felsőoktatásban való szakirányú továbbtanulásra. A szakképző évfolyamokon az adott szakképzés szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik.

A szakképesítés ágazata szerinti szakmai érettségi vizsgával nem rendelkező, érettségi végzettséget szerzett tanulók részére a szakgimnáziumban az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítés keretében a szakképzési évfolyamok száma kettő. A második szakképesítés megszerzése kizárólag felnőttoktatás keretében valósulhat meg.

A vidékről érkező tanulók számára az intézmény kollégiumi ellátást biztosít. A kollégium feladata az iskolai nevelési-oktatási tevékenységgel szoros összhangban, hogy kiegészítse a családi és az iskolai nevelést, emellett szociális ellátást, biztonságot és érzelmi támaszt nyújtson a tanulóknak.

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelveink megegyeznek a **Kaposvári Szakképzési Centrum** (továbbiakban központi) **Pedagógiai Programja 4.1. pontjában** megfogalmazottakkal, melynek lényege, hogy gyermekközpontú, az egyéni képességeket és fejlődési folyamatokat, a tanulók személyiségét figyelembe vevő, minőségi oktató-nevelő munkát végezzünk, amihez megfelelő támogató és inspiráló környezetet tudunk biztosítani. Kiemelten fontosnak tartjuk a fokozatos és célirányos terhelés megvalósítását, illetve azt, hogy biztosításuk a szükséges időt az ismeretszerzésre, a gyakorlásra, az elmélyítésre és az alkalmazás műveleteire egyaránt.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A központi **Pedagógiai Program 4.2. pontjában** részletesen kifejtett célok és feladatok intézményünkre is érvényesek és adekvát módon meg is valósulnak. Mindemellett kiemelten fontosnak tartjuk, hogy tanulóink személyiségfejlesztése olyan iskolai légkörben történjen, ahol az egyének és csoportok kölcsönös megértése, empátiaalapú hozzáállása érvényesül, vagyis ahol pedagógusok és a tanulók is biztonságban, jól érzik magukat.

1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Intézményünk ezen a területen is biztosítja mindazt, amit a központi **Pedagógiai Program 4.3. pontja** általános elvárásként megfogalmaz. A **helyi tanterv 2.13. pontja** pedig részletezi oktató-nevelő munkánk egészségnevelési elveit.

Helyi szintű speciális tevékenységeink:

- évi egy alkalommal egészségnap szervezése, véradással, különböző témájú előadásokkal és táplálkozási tanácsadással egybekötve,
- évi egy alkalommal sportnap szervezése, melyen az intézmény tanulói és pedagógusai egyaránt részt vesznek.

Egészségnevelési programunk helyi szintű segítői, tevékenységei:

- iskolaorvos,
- fogorvosi szűrés minden osztály számára évi rendszerességgel valósul meg,
- védőnői szolgálat végzi – iskolaorvossal együtt - éves rendszerességgel az általános szűrést páros évfolyamokon szintén előzetes egyeztetés alapján, illetve ők koordinálják a hetedik és nyolcadik gimnáziumi osztályok kötelező oltásainak szervezését is.

1. 4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja megegyezik a központi **Pedagógiai Program 4.4. pontjában** leírtakkal.

Intézményünkben az elsajátítás lehetőségei a következők:

- tanítási órákon belül (osztályfőnöki óra, biológiaóra, testnevelésóra, szakmai óra)
- kollégiumi csoportfoglalkozásokon.

Intézményünkben az elsajátítás formái a következők:

- megbeszélés által (pedagógus, egészségügyi szakember)
- bemutatás által (internet, DVD, szakirodalom)
- gyakorlás által (pedagógus, egészségügyi szakember).

1.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók közösségben történő nevelésének megszervezése, irányítása nevelő-oktató munkánk alapvető feladata, amit a központi **Pedagógiai Program 4.5. pontja** részletez. Ezeken túl - helyi szinten - kiemelten fontosnak tartjuk a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítását, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák elsajátítását és ápolását, amit tanórai keretek között, illetve egyéb tanórán kívüli tevékenység során is igyekszünk megvalósítani.

Hagyományteremtő jelképeink:

- iskola logója ruházaton, promóciós anyagokon, papíralapú dokumentáción, digitális fórumokon
- csengőhang (Örömóda)
- egyenruha (matrózblúz, erdész öltözet)

Rendezvényeink:

- tanévnyitó-és záró ünnepély
- szecskaavató

- 1956-os ünnepség
- szakmák hete
- nyílt nap
- idegen nyelvi délután
- szalagavató
- 1848-as ünnepség
- költészet napja
- diáknap
- szakmák éjszakája
- ballagás

Jutalmazás:

- Dráva Völgye Díj (végzősök közül tantestületi szavazás alapján)
- tanév végi könyvjutalom

Szabadidős tevékenységeink:

- iskolarádió
- honismereti kirándulás
- úszókupa
- sport- és egészségnap
- Dráva Völgyi Esték (ismeretterjesztő előadások)

A diák-önkormányzati munka:

- az önkormányzás képességének kialakítása
- a közösség iránti felelősségtudat kialakítása
- programszervezés
- évi egy alkalommal (december) diák közgyűlés szervezése, tisztújítás, problémafelvetés-és kezelés)

1.6. A pedagógusok és az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak általános és részletes listáját a központi **Pedagógiai Program 4.6. pontja**, a pedagógusok legfontosabb helyi feladatait pedig a személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, az ő feladatainak és hatáskörének összegzése szintén a fenti dokumentumokban található.

1.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A központi **Pedagógiai Program 4.7. pontja** rögzíti az általános érvényű megállapításokat e tárgykörben, ami az alábbiakban a helyi, tagintézmény szintű gyakorlattal egészül ki, és részletesen szerepel a **helyi tanterv 2.8. és 2.15. pontjában** is.

1.7.1 A tehetség, képesség kibontakoztatásának segítése

Célunk a valamely területen az átlagosnál jobb képességekkel rendelkező, ezen belül a kiemelkedően tehetséges tanulók felismerése, képességeiknek kibontakoztatása, fejlesztése.

Tevékenységek:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Csoportbontásos oktatás (a helyi tantervben meghatározott szervezési elvek és lehetőségek alapján).
- Választható tantárgyak (közép és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások).
- Csoportos és egyéni tehetséggondozó foglalkozások (szakkör, egyéni foglalkozás, versenyfelkészítés).
- Sportfoglalkozások.
- Iskolai versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.) szervezése.
- Szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások, kiállítások, tanulmányi kirándulások) szervezése.
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- A továbbtanulás segítése.
- Kapcsolat a különböző szakmai szervezetekkel, a tehetséges tanulók irányítása „központi” szakkörökbe, zeneiskolába, sportegyesületekbe stb.
- Felkészítünk az alábbi tanulmányi, szakmai tanulmányi, illetve sportversenyekre

MATEMATIKA

- OKTV
- Arany Dániel Matematikai Tanulóverseny
- Somogy Megyei Matematikaverseny
- Varga Tamás Matematikaverseny
- Kalmár László Matematikaverseny
- Bátaszéki Matematikaverseny
- Alapműveleti Matematikaverseny
- Zrínyi Ilona Matematikaverseny
- Nemzetközi Kenguru Matematikaverseny
- Bolyai Matematika Csapatverseny

FIZIKA

- OKTV
- Öveges József Országos Fizikaverseny
- Mikola Sándor Országos Tehetségkutató Fizikaverseny

INFORMATIKA

- OKTV
- Nemes Tihamér Országos Informatikai Tanulmányi Verseny
- PC START Megyei számítógép kezelői és könyvtárismereti verseny

KÉMIA

- OKTV
- Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny

BIOLÓGIA

- OKTV
- Kitaibel Pál Középiskolai Biológia és Környezetvédelmi Verseny
- Dr. Árokszállás Zoltán biológia-környezetvédelmi verseny

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

- OKTV
- Édes Anyanyelvünk Nyelvhasználati Verseny
- Simonyi Zsigmond Helyesírási Verseny
- Implom József Helyesírási Verseny
- Szép Magyar Beszéd Verseny
- „Irodalom Másképp” esszéíró verseny
- Megyei József Attila Szavalóverseny
- Polgári Casino - Költészet napi vers-és prózamondó verseny

TÖRTÉNELEM

- OKTV
- 7-8. évfolyamos tanulók országos történelem tanulmányi versenye
- Ránki György Regionális Történelemverseny

SPORTVERSENYEK

- MDSZ általszervezett diákolimpiai versenyek
 - atlétika
 - úszás
 - torna
 - kézilabda
- Szakszövetséggel szerződés alapján, diákolimpiai versenyek:
 - erőemelés
 - triatlon
 - duatlon
 - kerékpár

- dzsúdó
- karate
- Intercisa kézilabda kupa
- MLSZ által szervezett labdarúgás
- Regionális verseny SZODSE
 - labdarúgás
 - kézilabda
- OSZTV
- Országos Vadászverseny

1.7.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózásának segítése

Az iskola fontos feladata, hogy feltárjuk azokat az okokat, melyek a tanulók tanulási kudarcaihoz vezettek. Biztosítjuk a tanulók számára a felzárkóztatás lehetőségét. Segítséget kell nyújtani abban, hogy a családi háttérből adódó hátrányos helyzet enyhüljön.

Tevékenységek:

- A családi háttérből adódó hátrányos helyzet esetén kapcsolatfelvétel az iskolát támogató alapítvánnyal taneszközök, tankönyvek biztosítása érdekében.
- Segítségnyújtás a szülőknek abban, hogy támogatási kérelmükkel önkormányzatokhoz, egyéb támogató szervezetekhez forduljanak.
- Igény esetén tanulószoba biztosítása.
- Korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások szervezése, illetve a tanulók ösztönzése az ezeken való részvételre.
- Egyéni korrepetálási lehetőségek biztosítása a kollégiumban a szakos nevelők részéről.
- Pályaorientáció.
- Változatos módszerekkel motiválás, sikerélmény biztosítása.
- Egyénre szabott tanítási-tanulási folyamat kialakítása.

1.7.3. Az SNI-s, BTMN-s diákok segítése

Célunk tanulóinkat befogadó, toleráns szellemiségben nevelni, hogy képesek legyenek az osztályközösségbe, az iskola közösségébe beilleszkedni, különös tekintettel az SNI-s vagy BTMN-s diákokra. Az ő speciális segítségüket tagintézményünkben utazó pedagógusok látják el. Az SNI-s tanulókhoz a barcsi Szivárvány EGYMI-ből, a BTMN-ekhez pedig a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat barcsi tagintézményéből érkezik heti 2-2 alkalommal gyógypedagógus. Emellett a saját pedagógusainktól is elvárjuk, hogy tisztában legyenek az egyéni bánásmód alkalmazásának módszereivel.

Tevékenységeink:

- Minden nehézségekkel küzdő diák esetében egyénre szabott korrekció alkalmazása az osztályfőnök, kollégiumi nevelő és az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével.
- Speciális osztályfőnöki órák, kollégiumi csoportfoglalkozások keretében személyiségfejlesztő módszerek, személyiségfejlesztő programok alkalmazása.
- Súlyos zavarokkal, problémákkal küzdő diákjainknál orvosok, pszichológusok pszichoterápiás segítségének igénybe vétele.
- Állandó kapcsolat tartása a gyermekvédelmi szervezetekkel.
- Lehetőség szerint a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

1.7.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal kapcsolatos tevékenységeket az általános tagintézményvezető-helyettes koordinálja. A feladatok ellátásában az adott helyzetnek és feladatnak, illetve az érintett tanulók vagy tanulócsoporthoz szükségeseknek megfelelően minden pedagógus részt vesz.

Tevékenységeink:

- A tanulók, szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldására érdekében fordulhatnak.
- A veszélyeztető okok megléte esetén az illetékes hivatal/szervezet tájékoztatása.
- A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapításának kezdeményezése.
- Együttműködés az iskolai bűnmegelőzési tanácsadóival.

Prevenációs tevékenység:

- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, a családokkal (szülői értekezlet, fogadóórák, levél, e-mail)
- A szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló tevékenység (prevenációs célú előadások osztály-, illetve évfolyamszinten külső szakemberek bevonásával).
- Minden tanuló számára a fejlődéséhez szükséges egészséges környezet, a képességeinek, tehetségének kibontakozását támogató lehetőségek biztosítása.
- A tanulók jogainak tiszteletben tartása: egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe nemzeti vagy etnikai hovatartozása, vallása, származása miatt.
- Együttműködés a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel és személyekkel (védőnő, orvos).

1.7.5. A szociális hátrányok enyhítésének segítése

A feladatot az ifjúságvédelmi feladatokkal összhangban kezeljük. Kiemelt fontosságú az osztályfőnökök és a kollégiumi csoportvezetők tevékenysége. A tanév kezdetén a jogszabályok által előírt és megengedett körben különféle felmérések szolgálják az információgyűjtést tanulóinkról. Célunk segíteni azokon a tanulókon, akik

szociális körülményeiket tekintve, vagy egészségügyi, szellemi, pszichés sajátosságaik miatt hátrányos helyzetűek vagy halmozottan hátrányos helyzetűek:

- A családi környezetükből adódóan (csonka családban élő gyermekek, állami gondozott gyerekek, munkanélküli szülők gyermeke).
- A szülők nyolc osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkeznek.
- A tanuló egészségügyi, pszichés zavarai miatt akadályoztatott a tanulásban.

Fontos a megelőzés szerepe, ezért osztályfőnöki órákon, kollégiumi csoportfoglalkozásokon kiemelt hangsúlyt kapnak a megelőzést elősegítő témakörök.

- Káros szenvedélyek elleni fellépés.
- A család szerepe.
- Egészséges életmód.

Tevékenységeink:

- Kiemelt figyelem fordítása a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatására.
- A hátrányos helyzetű tanulók arányának figyelembe vétele a csoportok kialakításánál.
- Az együttnevelés biztosítása az integráltan oktatható sajátos nevelési igényű tanulók számára.
- A HH és a HHH tanulók egyre nagyobb arányú bevonása a tanórán kívüli tevékenységekbe,
- A tanulási hatékonyságot növelő módszertani továbbképzéseken – kooperatív tanulási technikák, projekt pedagógia, drámapedagógia, hatékony együttnevelés, integrált nevelés – való részvétel ösztönzése, támogatása.
- Az iskolán kívüli segítő programokban való részvétel – pl. Útravaló program – ösztönzése.
- A tanulók mobilitásának támogatása.
- A pályaválasztás segítése.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola egyéb partnereivel

Tagintézményünk esetében a kapcsolattartás a fent megnevezett partnerekkel a központi **Pedagógiai Program 4.8. pontjában** leírtaknak megfelelően történik. Kiegészítésként fontos hangsúlyoznunk, hogy az iskola és a szülő közötti együttműködési kötelezettség teljesítésénél figyelembe kell venni a titoktartási kötelezettségről szóló törvényi előírásokat. E törvény ismerete tagintézményünk minden dolgozója esetében elvárás.

1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat vonatkozik a közoktatási intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, melynek törvényi háttere, fajtái, rendje, dokumentálási módja a központi **Pedagógiai Program 4.9. pontjában** van megfogalmazva. Mindez érvényes a helyi, tagintézményi gyakorlatban is, amit a független vizsgabizottság kérésének szabályi hátterével a következőképpen egészítünk ki: amennyiben a tanuló – kiskorú tanuló esetén

a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig; mulasztás miatt engedélyezett osztályozó vizsga esetében az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A tagintézmény-vezető a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, aki az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát. A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. A tagintézmény-vezető nyolc napon belül továbbítja a kérelmet a kormányhivatalnak, amely a vizsgát megszervezi. Független vizsgabizottság előtt lehető vizsgáért térítési díjat kell fizetni.

Az iskolai közösségi szolgálatra vonatkozó általános szabályozást a központi **Pedagógiai Program 4.9.5. pontja** tartalmazza. Tagintézményünkben a közösségi szolgálat koordinálásával a tagintézmény-vezető bízza meg a pedagógust, aki tájékoztatja a diákokat, koordinálja az együttműködési megállapodások megkötését, ellenőrzi az osztályfőnök dokumentációját, elkészíti a Nyilatkozatokat a teljesítésről, illetve az általános tagintézményvezető-helyettest tájékoztatja ennek meglétéről. Ezeknek a feladatoknak az elvégzéséhez 2 óra kedvezményt kap.

1.10 A tanuló felvételének és átvételének szabályai

A közoktatási intézménybe történő felvétel, illetve az intézmények közötti vagy belüli átvétel általános érvényű szabályait a központi **Pedagógiai Program 4.10. pontja** rögzíti. Ezt kiegészítő, helyi gyakorlat a következő:

1.10.1. Hatosztályos gimnázium

Az általános iskolások felvételi eljárása a KIFIR rendszer alapján történik.

A hatosztályos gimnáziumba jelentkező tanulókat az általános iskolai eredményük és a központi matematika, illetve magyar nyelv felvételin elért pontszámuk alapján rangsoroljuk.

Az általános iskolai eredményeknél az ötödik év végi, illetve a hatodik félévi eredményeket vesszük figyelembe az alábbi tantárgyakból:

- magyar nyelv
- irodalom
- történelem
- idegen nyelv
- matematika

Az érdemjegyek értékét és a felvételin elért pontokat összeadva határozzuk meg a tanulók összpontszámát, ami alapján a felvételi rangsort felállítjuk. Azonos eredmény esetén a jobb felvételit író tanulót rangsoroljuk előbbre, amennyiben a pontszám így is azonos, akkor a jobb magatartás és szorgalomjegy dönt.

A felvételre való jelentkezés, a szervezés és a lebonyolítása a központi előírások szerint történik.

1.10.2. Szakgimnázium

Az szakgimnáziumba jelentkező általános iskolás tanulók felvételénél kizárólag az általános iskolai eredményeket vesszük figyelembe az alábbiak szerint.

	5. osztály év vége	6. osztály év vége	7. osztály év vége	8. osztály félév
magyar nyelv	X	X	X	X
irodalom	X	X	X	X
történelem	X	X	X	X
idegen nyelv	X	X	X	X
matematika	X	X	X	X
fizika			X	X
biológia			X	X
kémia			X	X
földrajz			X	X

A tanulók összpontszámát az érdemjegyek összege adja, a rangsor felállítása ez alapján történik. Azonos eredmény esetén a jobb matematika eredmény dönt, amennyiben ez is azonos, akkor a jobb magyar nyelv eredmény.

1.10.3. Szakképesítés megszerzésére felkészítő évfolyam

Az ágazati képzésben részt vevők az érettségi vizsga sikeres teljesítése esetén külön felvételi eljárás nélkül folytathatják a tanulmányaikat az ágazatnak megfelelő szakképző évfolyamon.

Más ágazatban szakmai érettségit szerző, illetve gimnáziumban érettségizők kétéves érettségi utáni szakképzésre jelentkezhetnek nappali, vagy felnőttoktatás keretében esti képzésre. A felvétel feltétele érettségi bizonyítvány megléte. A jelentkezés elfogadásáról a tagintézmény-vezető dönt az engedélyezett keretszám figyelembe vételével. Amennyiben a jelentkezők száma meghaladja a felvehető létszámát, akkor a jobb érettségi bizonyítvány dönt.

1.10.4. Felnőttoktatás

A felnőttoktatás célja, hogy elősegítse a felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők szakmai karrierjének, pályafutásának megerősítését.

- Azoknak a tanulóknak, akik nem kívánnak felsőoktatási intézményben továbbtanulni.
- Azoknak a tanulóknak, akik nem nyertek felvételt felsőoktatási intézménybe.
- Azoknak a tanulóknak, akik határterületeken szeretnének elhelyezkedni, és ehhez több szakterület megismerésére/elsajátítására szükségük van.

- Azoknak a tanulóknak, akik 13-14 évesen nem tudatos pályaválasztási döntést hoztak, hogy nagyobb ön- és pályaismerettel érdeklődésüknek és képességeiknek valóban megfelelő szakmát sajátíthassanak el.
- Azoknak a pályakezdőknek, akik első szakmájukkal nem tudtak elhelyezkedni a munkaerőpiacon.
- Azoknak a munkavállalóknak, akik jelenleg munka nélkül vannak, de szeretnének minél előbb elhelyezkedni a munkaerőpiacon, akár szakmaváltással is.
- Azoknak a munkavállalóknak, akik hosszabb inaktív időszak után térnek vissza a munkaerőpiacra (pl. GYES), és korábbi szakmájukat szeretnék kiszélesíteni.
- Azoknak a munkavállalóknak, akik lakóhelyet változtattak, és meglévő szakmájukra a helyi munkaerőpiacon nem mutatkozik kereslet, így szeretnének a helyi gazdaság igényeihez jobban illeszkedő szakmát elsajátítani.
- Azoknak a munkavállalóknak, akik vállalkozásba kezdtek, és szeretnék vállalatuk profilját, szolgáltatási kínálatát bővíteni.
- Azoknak a munkavállalóknak, akik elhelyezkedtek a munkaerő-piacon, de tovább szeretnék bővíteni szaktudásukat, szeretnék növelni piaci versenyképességüket.

1.11. Kollégiumi Nevelési program

A tagintézményünk működő kollégiumra vonatkozó speciális sajátosságokat a következő pontokban foglaljuk össze. Azokat a részeket emeljük ki, amik a központi Pedagógiai Programot kiegészítve érvényesek.

1.11.1. Kollégiumi nevelésünk alapelvei

a. Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztésének elvei

Alapelvük, hogy:

- a kollégium legyen a tanulók második otthona;
- figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, személyes szükségleteket;
- az egészséges életvitel feltételei biztosítottak legyenek;
- a csoportfoglalkozásokon történjen meg a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése;
- támogatjuk a diákok kezdeményezéseit a saját kollégiumi életük alakításában, szervezésében;
- támogatjuk a diák-érdekképviseleti, diákönkormányzati munkát;
- a hagyományrendszer erősíti a közösségi tevékenységet;
- a tanár-diák viszony a bizalmon alapuljon;
- a szociális, kommunikációs és állampolgári kompetenciák fejlődjenek.

b. A tanulók tanulási és gondolkodási kultúrájának fejlesztési elvei

Alapelvünk, hogy:

- mindenki számára biztosítottak legyenek a megfelelő tanulási körülmények, eszközök;

- mindenki számára biztosított legyen a szükséges tanári segítség;
- a tanulót hátrányai felismerésében és ledolgozásában az egyéni felkészültségüknek megfelelően támogatjuk;
- biztosítjuk a változatos tanítási-tanulási formákat;
- a tanulási, matematikai, digitális kompetenciák fejlesztése megvalósuljon.

c. Kulturált életmód, szuverén világkép kialakulásának segítése

Alapelvünk, hogy:

- biztosítjuk a tárgyi, és személyi feltételeket a szabadidő kulturált eltöltéséhez;
- a szabadidős programok többféle igényt, szükségletet kell, hogy kielégítsenek;
- optimális feltételeket teremtünk a művelődéshez, az ismeretszerzéshez;
- a fejlesztésben az egyéni, valódi fejlődési szükségletekből indulunk ki;
- közvetítsük az alapvető, hagyományos erkölcsi normákat;
- a kollégiumi tudásközvetítésben figyelembe vesszük az iskolai ismeret elsajátítást;
- európai polgári identitást alakítsunk ki;
- a kisebbségi kultúrákat ismerjék és ápolják;
- fejlődjön az esztétikai-művészeti tudatosság, a kifejezőképesség és az idegen nyelvi kommunikáció.

d. Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése

Alapelvünk, hogy:

- minél alaposabban megismerjük a hátrány-típusokat, és a hátrányok keletkezésének okait;
- a felzárkóztatásnál a személyiség teljes fejlesztésére figyelünk;
- megteremtjük az eredményes felzárkózás külső, belső feltételeit;
- a felzárkóztatási programok, tevékenységek illeszkedjenek a valós igényekhez;
- a tehetség megmutatkozásának, kibontakozásának a kollégiumi tevékenység rendszerben lehetőséget kell teremteni;
- az iskolával, a családdal és más érintettekkel való együttműködés nélkül nem lehet hatékony a tehetségek gondozása;
- a tevékenységek formáját és tartalmát differenciálás alapján szervezzük;
- az intézményi kapcsolati tőkét is mozgósítjuk a fiatalok továbbtanulásához, munkába állásához;
- a szülőkkel, iskolával együttműködve tudjuk segíteni a tanulók ez irányú probléma megoldását.

e. Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának elvei

Alapelvünk, hogy:

- a sporttevékenység szükséges a testi-lelki fejlődés harmóniája miatt;
- a rendszeres mozgás segíti a sokoldalúságot;

- a legdifferenciáltabb lehetőségeket is figyelembe kell venni;
- széles programkínálatot kell biztosítani;
- tudatosítani kell, hogy ezek a tevékenységi formák átfogják a kollégiumi élet minden mozzanatát;
- a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosítunk;
- környezettudatosságra nevelünk;
- a családtagi szerepek kialakításra kerüljenek;
- a természettudományos, a szociális és az állampolgári kompetenciák fejlődjenek.

f. Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztési elvei

Alapelvünk, hogy:

- a kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását;
- eligazodjon mindenki a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában;
- a szociális, állampolgári, vállalkozói, természettudományos kompetenciák és a kezdeményezőképeség fejlődjön.

1.11.3. A kollégiumban folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

a. A kollégiumi munka eredményessége

A kollégiumunk – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában. A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető, erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásának a képességével;
- kialakul a reális társadalom képe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- ismeri nemzetünk, nemzeti és etnikai kisebbségeink kulturális, történelmi hagyományait.

b. A kollégiumi nevelési célok érvényesülése

Az egyes csoportvezetői tervben, a reszortfelelősi feladatokban megfogalmazottak teljesülését folyamatosan figyelemmel kell kísérni, értékelni kell. Alapelv, hogy minden jelentős nevelési részterületről egy-egy ciklusban megbízható képet kell alkotni. Az eredmények és hiányosságok feltárásával biztosítani kell a folyamatos fejlesztést.

Az ellenőrzés területei:

- nevelőtestületi határozatok végrehajtása,
- a kollégiumi nevelés területei,
- folyamatvizsgálat,
- eredményvizsgálatok,
- foglalkozások látogatása,
- tanulói dokumentumok ellenőrzése,
- tanulmányi kötelezettségek,
- adminisztráció,
- kártérítési ügyek,
- ügyeleti, szolgálati naplók ellenőrzése,
- iskolai kapcsolatok,
- a házirend és a napirend betartásával kapcsolatos, mindenki számára kötelező feladatok ellenőrzése.

A differenciált önállóság jegyében a belső ellenőrzés keretében minden tervező (kollégiumvezető, csoportvezető, ügyeletes nevelő, diákkört vezető nevelő, DÖK, stb.) ellenőrzi és értékeli saját célkitűzéseinek megvalósulási folyamatát.

Ezzel párhuzamosan az általános nevelési célkitűzések, a kollégium helyi nevelési rendszerének működését, a nevelés hatékonyságát, a pedagógusok ügyeleti tevékenységét, területi felelősségét a pedagógiai vezetés is ellenőrzi, elemzi, rendszeresen értékeli. Az ellenőrzések különböző szintjeinek, folyamatainak, tevékenységeinek rendszert kell alkotniuk.

c. A tanulók kollégiumon belüli értékelésének elvei

A tanulók kollégiumi teljesítményét a foglalkozásokon, rendezvényeken, szakkörökben és klubokban végzett tevékenység, illetve a közösségi munka és fegyelemi helyzet figyelembevételével, félévkor és a tanév végén értékelni kell. Az értékelés minden esetben legyen differenciált, vegye figyelembe a tanuló képességeit, tanulmányi munkához való viszonyát. Az egyes tanulók értékelését a tanuló jelenlétében, csoportfoglalkozás keretében kell ismertetni és elfogadni. A tanuló kollégiumi értékelését a kiskorú szüleivel ismertetni kell szóban, vagy írásban. Értékelési rendszerünkben megkülönböztetünk állandó és szakaszolt értékelést:

- **állandó (mindennapi);**
- **szakaszolt:**
 - havonta (tanulmányi munka),
 - negyedévente (beilleszkedés, stb.),
 - félévenként (tanulmányi munka, tisztasági verseny, fegyelmi helyzet, diákjogok érvényesülése, közösségi tevékenység, stb.),
 - év végén (tanulmányi munka, kulturális és sporttevékenység, közösségi élet szervezése, stb.),
 - egy ciklus végén (általában 4 év után).

d. A kollégista tanulók jutalmazásának elve

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul a kollégium hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, a kollégium dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

e. Hagyományőrzés és ápolás, szabadidős rendezvények

- Elsőévesek fogadása, ünnepi vacsora
- Kollégiumi közgyűlés
- Ismerkedési est
- Középrigóc - Barcs focikupa
- Színházlátogatás
- Dráva Völgye Kupa
- Mikulás-nap
- Karácsonyi ünnepi hét
- Kollégiumi bajnokságok
- Kirándulás, túra
- Fenntarthatósági témahét (Egészség-nap, véradás)
- Kollégiumi sportnap
- Részvétel a Klebelsberg Kupán
- Végzős kollégista tanulók búcsúztatása

2. 2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

Helyi tantervünket

- a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei,
- a szakképzési kerettantervekről szóló 14/2013 (IV.05) NGM rendeletben kiadott szakképzési kerettantervek,
- a szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendeletben kiadott szakképzési kerettantervek,
- az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) kormányrendelet,
- az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet,
- a 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelettel kiadott OKJ-ban szereplő szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei

alapján állítottuk össze, figyelembe véve a köznevelési törvény, a szakképzési törvény, valamint a nevelési-
oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.)
EMMI rendelet helyi tantervre vonatkozó előírásait.

2.1. A választott kerettantervek, szakképzési kerettantervek megnevezése

2.1.1. Gimnázium

- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 4. számú melléklete:

Kerettanterv a gimnáziumok 7–12. évfolyama számára

2.1.2. Szakközépiskola (2015/2016-os tanévtől kifutó jelleggel)

- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 6. számú melléklete:

Kerettanterv a szakközépiskolák 9–12. évfolyama számára

- 2.16. szakképzési kerettanterv az 54 623 01 Erdészeti és vadgazdálkodási technikus szakképesítéshez, valamint a XXXII. Erdészet és vadgazdálkodás ágazathoz
- F2.32. szakképzési kerettanterv az 54 481 02 Gazdasági informatikus szakképesítéshez, valamint a XIII. Informatika ágazathoz
- 2.120. szakképzési kerettanterv az 54 344 02 Vállalkozási és bérügyintéző szakképesítéshez, valamint a XXIV. Közgazdaság ágazathoz
- 2.125. szakképzési kerettanterv az 54 853 01 Vízügyi technikus szakképesítéshez, valamint a XXIII. Környezetvédelem-vízgazdálkodás ágazathoz

2.1.3. Szakgimnázium (2016/17-es tanévtől)

- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 14. számú melléklete:
Kerettanterv a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára
- 2.28. Szakképzési kerettanterv a XXXII. Erdészet és vadgazdálkodás ágazathoz tartozó 54 623 02 Erdésztechnikus szakképesítéshez
- 2.42. Szakképzési kerettanterv a XIII. Informatika ágazathoz tartozó 54 481 02 Gazdasági informatikus szakképesítéshez
- 2.74. Szakképzési kerettanterv a XXV. Ügyvitel ágazathoz tartozó 54 346 03 Irodai titkár szakképesítéshez
- 2.158. Szakképzési kerettanterv a XIII. Informatika ágazathoz tartozó 54 213 05 Szoftverfejlesztő szakképesítéshez
- 2.172. Szakképzési kerettanterv a XXVIII. Turisztika ágazathoz tartozó 54 812 03 Turisztikai szervező, értékesítő szakképesítéshez
- 2.177. Szakképzési kerettanterv a XXIV. Közgazdaság ágazathoz tartozó 54 344 02 Vállalkozási és bérügyintéző szakképesítéshez
- 2.188. Szakképzési kerettanterv a XLI. Vízügy ágazathoz tartozó 54 853 02 Vízgazdálkodó technikus szakképesítéshez
- 2.8. Szakképzési kerettanterv a XLI. Vízügy ágazathoz tartozó 54 853 03 Vízgépészeti technikus szakképesítéshez
- 2.126. Szakképzési kerettanterv a XLI. Vízügy ágazathoz tartozó 54 853 04 Víziközmű technikus szakképesítéshez

2.2. Óratervek

Az óratervek határozzák meg az egyes képzésekre vonatkozóan a tantárgyak rendszerét, illetve az egyes tantárgyak adott évfolyamra vonatkozó óraszámát. A szabadon tervezhető órakeret, illetve a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8§ (1), (3) bekezdésében meghatározott óraszámok elosztása, tantárgyakhoz való hozzárendelése az egyes képzések jellemzőinek és igényeinek alapján történt. A különböző képzések óratervei eltérőek.

2.2.1. Hatosztályos gimnázium – 2013/14-es tanévtől

Hatosztályos gimnáziumi óraterv						
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4*	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4*	4*	4*	4*	4*	4*
II. idegen nyelv			3	3	3	3
Matematika	4*	4*	4*	4*	4*	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	3*	3	4*
Erkölcstan/Hit- és erkölcstan	1	1				
Etika					1	
Biológia – egészségtan	1,5 ⁽¹⁾	1,5 ⁽¹⁾	2*	2	2	2
Fizika	1,5 ⁽¹⁾	1,5 ⁽¹⁾	2	2	2	
Kémia	1,5 ⁽¹⁾	1,5 ⁽¹⁾	2	2		
Földrajz	1,5 ⁽¹⁾	1,5 ⁽¹⁾	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Dráma és tánc			1 ⁽²⁾		2 ⁽³⁾	
Mozgóképkultúra és médiaismeret						2 ⁽³⁾
Informatika	1	2*	1	2*		
Technika, életvitel és gyakorlat	1					2*
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Kötelezően választható érettségi felkészítő (2x2) óra					4*	4*
Szabadon tervezhető órakeret *	3	3	4	4	6	8
Összesen:	31	31	35	36	35	35

A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámok

- (1) Az óraszámok a 7-8. évfolyam között átcsoportosítva
- (2) A kerettantervi lehetőségek között a Dráma és Tánc tantárgy választva
- (3) A kerettantervi lehetőségek között a Dráma és Tánc tantárgy választva a 11. évfolyamon, Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy választva a 12. évfolyamon

Kötelezően választható érettségi felkészítő (2x2) óra

- Magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelv (I., illetve II. idegen nyelv, illetve III. idegen nyelv tanulása is választható)
- Matematika
- Történelem
- Biológia-egészségtan
- Fizika
- Kémia
- Informatika

Az tantárgyak tekintetében az egyes tematikai egységek tartalmának kiegészítését az órateremben szereplő óraszám 100%-ára (a minimális óraszám szabadon tervezhető 10%, illetve a szabadon tervezhető órakeret felhasználása) a mellékletben szereplő tantárgyi tartalmak és követelmények tartalmazzák.

2.2.2. Szakközépiskolai ágazati óratervek (a 2013/14-es tanévtől, a 2015/2016-os tanévtől kifutó jelleggel)

a. XXXII. Erdészet és vadgazdálkodás

Szakközépiskolai óraterv - Erdészet és vadgazdálkodás ágazat				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	4*	4*	4*	4*
Matematika	4*	4*	4*	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan	2**	2	2	2*
Fizika	1,5 ⁽¹⁾	1,5 ⁽¹⁾	1	
Kémia	1,5 ⁽¹⁾	1,5 ⁽¹⁾		
Földrajz	2	1		
Művészetek (vizuális kultúra)		1 ⁽²⁾		
Informatika	1	1*		
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szakmai tárgyak	7,5*	8,5*	11*	13*
Szakmai tárgyak órakerete	6	7	8	11
Szabadon tervezhető órakeret*	4	4	4	4
Összesen:	35,5	37,5	36	36

* A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt, illetve a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8§ (1), (3) bekezdése alapján meghatározott óraszámok

(1) Az óraszámok a 9-10. évfolyam között átcsoportosítva

(2) A kerettantervi lehetőségek között a Vizuális kultúra tantárgy választva

Szakmai óraszámok az 54 623 01 Erdészeti és vadgazdálkodási technikus szakképesítéshez					
Tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.
Foglalkoztatás I.					2
Foglalkoztatás II.			1		0,5
Állattan	2				
Műszaki alapismeretek		1	2	2	
Termőhelyismerettan	1,5	1,5			
Növénytan		2	2		
Vállalkozási és szervezési ismeretek				2	
Vadászattan				2	2
Vadgazdálkodástan					3
Erdőbecsléstan			2		
Erdőműveléstan				2	2
Erdőhasználattan					4
Erdőrendezéstan					2
Erdővédelemtan					2
Erdőgazdasági géptan					1,5
Üzemgazdasági ismeretek					2
Szakmai gyakorlat	4	4	4	5	10
Összesen	7,5*	8,5*	11*	13*	31

* A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt, illetve a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8§ (1), (3) bekezdése alapján meghatározott óraszámok.

b. XXIII. Környezetvédelem-vízgazdálkodás

Szakközépiskolai óraterv - XXIII. Környezetvédelem-vízgazdálkodás ágazat				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	4*	4*	4*	4*
Matematika	4*	4*	4*	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	1
Fizika	2	2	2*	
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Művészetek (vizuális kultúra)		1 ⁽²⁾		
Informatika	1	1*		
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szakmai tárgyak	8*	8*	9*	13*
Szakmai tárgyak órakerete	6	7	8	11
Szabadon tervezhető órakeret*	4	4	4	4
Összesen:	35	36	35	35

* A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámok

(2) A kerettantervi lehetőségek között a Vizuális kultúra tantárgy választva

Szakmai óraszámok az 54 853 01 Vízügyi technikus szakképesítéshez					
Tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.
Munkahelyi egészség és biztonság	1				
Foglalkoztatás I. (idegen nyelv)					2
Foglalkoztatás II. (pályaorientáció)					0,5
Környezetvédelmi alapismeretek		3		2	
Vízgyűjtővel kapcsolatos alapismeretek	2	2	4	3	
Környezettechnikai alapok			1	2	
Műszaki ábrázolás	1				
Víz- és szennyvízkezelés					5
Vízkezelés					4
Szakigazgatási és műszaki ismeretek					3
Vízgyűjtés					4
Vízügyi létesítmények					3
Gépészet és automatizálás				2	3,5
Szakmai gyakorlat	4	3	4	4	10
Összesen	8*	8*	9*	13*	35

* A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámok

c. XIII. Informatika

Szakközépiskolai óraterv XIII. Informatika ágazat				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	4*	4*	4*	4*
Matematika	4*	4*	4*	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	1
Fizika	2	2	1	
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Művészetek (vizuális kultúra)		1 ⁽²⁾		
Informatika	2*	2*	2*	2*
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szakmai tárgyak	7*	7	8	11
Szakmai tárgyak órakerete, amelyből 1 óra (szakmai irányú képzésre) szabadon tervezhető	6	7	8	11
Szabadon tervezhető órakeret*	4	4	4	4
Összesen:	35	36	35	35

* A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámok

(2) A kerettantervi lehetőségek között a Vizuális kultúra tantárgy választva

Szakmai óraszámok az 54 481 02 Gazdasági informatikus szakképesítéshez					
Tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.
Munkahelyi egészség és biztonság	1				
Foglalkoztatás I. (idegen nyelv)					2
Foglalkoztatás II. (pályaorientáció)					0,5
Információtechnológiai alapok	1				
Munkaszervezési ismeretek				1	
Adatbázis és szoftverfejlesztés	1	1,5	2	1	
Hálózati ismeretek I.		1,5	2	2	
Gazdasági ismeretek					6
Vállalati információs rendszerek					4
Projektmenedzsment					2
Szakmai idegen nyelv					1,5
SZAKMAI GYAKORLAT	4	4	4	6	15
<i>Információtechnológiai gyakorlat</i>	2				
<i>Munkaszervezési gyakorlat</i>				2	
<i>Adatbázis és szoftverfejlesztés gyakorlat</i>	1	2	2	2	
<i>Hálózati ismeretek I. gyakorlat</i>		2	2	2	
<i>Gazdasági ismeretek gyakorlat</i>					5
<i>Projektmenedzsment gyakorlat</i>					2
<i>Vállalati információs rendszerek gyakorlat</i>					2
<i>Informatikai alkalmazási gyakorlat</i>					4
<i>Számviteli információs rendszerek gyakorlat</i>					2
Összesen	6	7	8	11	31

d. XXIV. Közgazdaság

Szakközépiskolai óraterv – Közgazdaság				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv 1.	4*	4*	4*	4*
Idegen nyelv 2. ⁽¹⁾	3	3	3	3
Matematika	4*	4*	4*	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	1
Fizika	2	2	1	
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Vizuális kultúra ⁽²⁾		1		
Informatika	1			
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szakmai tárgyak	5*	6*	7*	10*
Összesen:	35	36	35	35

* A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámok

(1) A szakmai órák szabad keretéből

(2) A kerettantervi lehetőségek között a Vizuális kultúra tantárgy választva

Szakmai óraszámok az 54 344 01 Vállalkozási és bérügyintéző szakképesítéshez					
Tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.
Munkahelyi egészség és biztonság	0,5				
Foglalkoztatás I. (idegen nyelv)					2
Foglalkoztatás II. (pályaorientáció)					0,5
Gazdasági és jogi alapismeretek	2	3,5			
Általános statisztika			1	1	
Pénzügyi alapismeretek			2	2	
Adózási alapismeretek				1	
Számviteli alapismeretek			2	2	
Gazdálkodási ismeretek					3,5
Számvitel					6
Vállalkozásfinanszírozás					2
Adózás					3
Projekt-finanszírozás					2
Projektfolyamatok követése					2
SZAKMAI GYAKORLAT	2,5	2,5	2	4	10+4
<i>Ügyviteli gyakorlatok</i>	2,5	2,5	1		
<i>Statisztika gyakorlat</i>			1	1	
<i>Pénzügy gyakorlat</i>				1	
<i>Adózási gyakorlat</i>				1	
<i>Számvitel gyakorlat</i>				1	
<i>Könyvelés számítógépen</i>					4
<i>Vállalkozásfinanszírozás gyakorlat</i>					1+1
<i>Elektronikus adóbevallás gyakorlata</i>					2+1
<i>Projekt-finanszírozás gyakorlata</i>					2+1
<i>Projekttervezés gyakorlata</i>					1+1
Összesen	5	6	7	10	35

2.2.3. Szakgimnáziumi óratervek (2016/17-es tanévtől)

a. XXXII. Erdészet és vadgazdálkodás

Szakgimnáziumi óraterv – Erdészet és vadgazdálkodás				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	4	4	4	4
Matematika	3	3	4*	4*
Történelem	2	2	3	3
Etika				1
Informatika	2	2		
Művészetek (Dráma és tánc)			1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3			
Biológia (ágazathoz kapcsolódó tantárgy)		2	3*	3*
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1		
Érettségire épülő fő szakképesítés	8	8	7	7
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3
Kötelezően választható tantárgy			2	2
Összesen:	35	36	35	35
Tanítási hetek száma	36	36	36	31
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085

* A kötelezően választható tantárgy órakeretéből

** A kerettantervi lehetőségek között a Dráma és tánc tantárgy választva

Szakmai óraszámok az 54 623 02 Erdésztechnikus szakképesítéshez					
Tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.
Foglalkoztatás II.					0,5
Foglalkoztatás I.					2
Mezőgazdasági és erdészeti ismeretek	2*				
Természettudományos ismeretek		2*			
Természet és tájföldrajz		1*			
Természetvédelmi ismeretek			2*	2*	
Állattan	2				
Növénytan	3				
Termőhely-ismerettan		2			
Műszaki alapismeretek		2			
Erdőműveléstan				2	3
Erdővédelemtan					2
Erdőhasználattan					4
Vadászattan				2	
Vadgazdálkodástan					2,5
Élőhelygazdálkodás					2
Erdészeti géptan			2		3
Erdőbecsléstan			2		
Erdőrendezéstan					2
Erdészeti üzemgazdaságtan					3
SZAKMAI GYAKORLAT	4	5	4	4	7
<i>Természetvédelmi alapok gyakorlat</i>	1*	1*	1*	1*	
<i>Erdészeti alapismeret gyakorlatok</i>	3	4	1		
<i>Erdőművelés, erdővédelem gyakorlat</i>				1,5	2
<i>Erdőhasználattan gyakorlat</i>					1,5
<i>Erdészeti géptan gyakorlat</i>			1		1
<i>Vadgazdálkodás gyakorlat</i>				1,5	1,5
<i>Erdőbecslés, erdőrendezés gyakorlat</i>			1		0,5
<i>Erdészeti üzemgazdaság gyakorlat</i>					0,5
Összesen:	11	12	10	10	31

* A szakmai érettségi vizsgával megszerezhető szakképesítés óraszám

A szakmai vizsgával megszerezhető szakképesítés: 32 850 01 Természetvédelmi munkatárs

b. XL. Vízügy

Szakgimnáziumi óraterv - Vízügy				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	4	4	4	4
Matematika	3	3	4*	4*
Történelem	2	2	3	3
Etika				1
Informatika	2	2		
Művészetek (Dráma és tánc)			1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3			
Fizika (ágazathoz kapcsolódó tantárgy)		2	2	2
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1		
Érettségire épülő fő szakképesítés	8	8	8*	8*
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3
Kötelezően választható tantárgy			2	2
Összesen:	35	36	35	36
Tanítási hetek száma	36	36	36	31
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085

* A kötelezően választható tantárgy órakeretéből

** A kerettantervi lehetőségek között a Dráma és tánc tantárgy választva

Szakmai óraszámok az 54 853 01 Vízgazdálkodó szakképesítéshez					
Tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.
Foglalkoztatás II.					0,5
Foglalkoztatás I.					2
Általános ügyintézői ismeretek	1*	1*			
Munkahelyi kommunikáció alapjai	1*				
Vízügyi ügyintézői ismeretek		2*	1*	2*	
Munkavédelem	1				
Műszaki ábrázolás	2				
Gépészeti alapismeretek	1	1			
Vízügyi építési alapismeretek		1	1		
Vízgazdálkodási alapismeretek	1	2	3**	3	
Vízrendezés					6
Vízkészlet-gazdálkodás					4
Szakigazgatási ismeretek					1,5
Árvízvédelem					7
Üzemeltetési alapismeretek					3
SZAKMAI GYAKORLAT	4	5	6	5	6,5
<i>Ügyintézői kommunikáció gyakorlat</i>	1*	2*	1*		
<i>Vízügyi ügyintézői ismeretek gyakorlat</i>				1*	
<i>Vízügyi műszaki ismeretek gyakorlat</i>		2	2	1	
<i>Vízgazdálkodási alapgyakorlat</i>	3	1	3	4**	
<i>Vízkárelhárítás gyakorlat</i>					2,5
<i>Üzemeltetési gyakorlatok</i>					4
Összesen:	11	12	11**	11**	31

* A szakmai érettségi vizsgával megszerezhető szakképesítés óraszámja

A szakmai vizsgával megszerezhető szakképesítés: 52 853 03 Vízügyi ügyintéző

c. XIII. Informatika

Szakgimnáziumi óraterv - Informatika				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	4	4	4	4
Matematika	3	3	4*	4*
Történelem	2	2	3	3
Etika				1
Informatika	2	2		
Művészetek (Dráma és tánc)**			1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3			
Fizika (ágazathoz kapcsolódó tantárgy)		2	2	2
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1		
Érettségire épülő fő szakképesítés	8	8	8*	8*
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3
Kötelezően választható tantárgy			2	2
Összesen:	35	36	35	35
Tanítási hetek száma	36	36	36	31
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085

* A kötelezően választható tantárgy órakeretéből

** A kerettantervi lehetőségek között a Dráma és tánc tantárgy választva

Szakmai óraszámok az 54 481 02 Gazdasági informatikus szakképesítéshez					
Tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.
Foglalkoztatás II.					0,5
Foglalkoztatás I.					2
IT alapok	1*	1			
Hálózatok I.		1*	1	1	
Programozás	1	1	2**	2**	
IT szakmai angol nyelv	2	2			
Linux alapok			1*		
Irodai szoftverek				1*	
IT szakorientáció	1	1			
Gazdasági ismeretek					4,5
Információs rendszerek					2,5
Projektmenedzsment					1
Szakmai angol nyelv (gazdasági)					1,5
SZAKMAI GYAKORLAT	6	6	7	7	6,5
<i>IT alapok gyakorlat</i>	2*	1			
<i>Hálózatok I. gyakorlat</i>		2*	3	2	
<i>Programozás gyakorlat</i>	2	2	2	2	
<i>Linux alapok gyakorlat</i>			2*		
<i>Irodai szoftverek gyakorlat</i>				3*	
<i>IT szakorientáció gyakorlat</i>	2	1			
<i>Gazdasági ismeretek gyakorlat</i>					4,5
<i>Projektmenedzsment gyakorlat</i>					4,5
<i>IR gyakorlat</i>					2,5
<i>IT alkalmazási gyakorlat</i>					5,5
<i>Számviteli IR gyakorlat</i>					2
Összesen:	11	12	11**	11**	31

* A szakmai érettségi vizsgával megszerezhető szakképesítés óraszámja

** A kötelezően választható tantárgy órakeretéből

A szakmai vizsgával megszerezhető szakképesítés: 52 481 02 Irodai informatikus

d. XXVIII. Turisztika

Szakgimnázumi óraterv - Turisztika				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	4	4	5*	5*
Matematika	3	3	4*	4*
Történelem	2	2	3	3
Etika				1
Informatika	2	2		
Művészetek (Dráma és tánc) **			1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3			
Földrajz (ágazathoz kapcsolódó tantárgy)		2	2	2
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek		1		
Érettségire épülő fő szakképesítés	8	8	7	7
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3
Kötelezően választható tantárgy			2	2
Összesen:	35	36	35	35
Tanítási hetek száma	36	36	36	31
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085

* A kötelezően választható tantárgy órakeretéből

** A kerettantervi lehetőségek között a Dráma és tánc tantárgy választva

Szakmai óraszámok az 54 812 03 Turisztikai szervező, értékesítő szakképesítéshez					
Tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.
Foglalkoztatás II.					0,5
Foglalkoztatás I.					2
Turizmusföldrajz		0,5	1		
Kultúr- és vallástörténet	1	1			
Vendéglátó ismeretek	1				
Szakmai idegen nyelv	3	2,5	3	2,5	1,5
Turizmus rendszere	1	1			
Szállodai adminisztráció		1*			
Szállodai tevékenység	1*	1*	1*		
Szállodai kommunikáció	1*				
Szálláshely ismeretek					
Utazásszervezés					2,5
Vállalkozási alapismeretek					1
SZAKMAI GYAKORLAT	6	6	7	7	6,5
<i>Turizmusföldrajz gyakorlat</i>		0,5	1		
<i>Kultúr- és vallástörténet gyakorlat</i>		0,5	1		
<i>Gasztronómia gyakorlata</i>	1	1			
<i>Protokoll a gyakorlatban</i>	1	1			
<i>Üzleti kommunikáció gyakorlat</i>				1	
<i>Szakmai idegen nyelv - gyakorlat</i>					1,5
<i>Marketing gyakorlat</i>				1,5	
<i>Ügyviteli gyakorlat</i>				1	
<i>IKT gyakorlata a turizmusban</i>			1	1	
<i>Szállodai adminisztráció gyakorlata</i>			1*	1*	
<i>Szállodai tevékenység gyakorlata</i>	1*	1*	1*	1*	
<i>Szállodai kommunikáció gyakorlata</i>		1*		1*	
<i>Turisztikai árualap értékesítése gyakorlat</i>					11
<i>Turisztikai üzletágak gyakorlata</i>					11
Összesen:	11	12	10	10	31

e. Felnőttoktatás

A felnőttoktatás képzéseinek óraterveit a szakmai programok tartalmazzák

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktató munka során alkalmazott nyomtatott taneszközök kiválasztására a szakmai munkaközösségek jogosultak. A kiválasztásnál a más tantárgyakkal való koncentrációt és a szakképzés speciális, a közismereti képzéshez kapcsolódó igényeit figyelembe kell venni. Alapvető követelmény a helyi tanterv és a taneszköz összhangja. Előnyben részesítjük az alábbi jellemzőket:

- taneszköz családok része,
- munkáltató, tevékenykedtető jellegű,
- feladatokban gazdag,
- egyéni haladást jól szolgáló,
- differenciált tanulást-tanítást támogató,
- önálló tanulásra ösztönző, azt lehetővé tevő, tehát a tanulásirányítást jól megvalósító,
- tanultakat rendszerező, jól strukturált,
- tipográfiai jól szerkesztett (pl. ábrák, kiemelések),
- didaktikailag jól felépített,
- nyelvezete érthető,
- politikailag, világnézetileg semleges.

Mivel a tankönyvrendelés csak a KELLO felületéről valósítható meg, és csak az ott szereplő, akkreditált tankönyvek közül választhatnak a szakmai munkaközösségek, a felsorolt elvárásokat nem minden esetben tudjuk biztosítani.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A NAT által megfogalmazott fejlesztési területek:

- Erkölcsei nevelés

Célja: a gyerekek közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki órák, etika, erkölcsstan szakórák, kollégiumi csoportfoglalkozások, továbbá egyéb szakórák, tanár-diák kapcsolat.

- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célja: Hazánknak, hazánk hagyományainak, értékeinek megismerése.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki és történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, valamint magyar nyelv és irodalom órák, továbbá egyéb szakórák, iskolai ünnepélyek, megemlékezések, honismereti kirándulások, tanulmányi kirándulások, versenyek, vetélkedők.

- Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célja: A fontosabb állampolgári jogok és kötelezettségek megismerése.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki és történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek órák, továbbá egyéb szakórák, iskolai ünnepélyek, megemlékezések, honismereti kirándulások, tanulmányi kirándulások, versenyek, vetélkedők, diák-önkormányzati tevékenység.

- Az önismereti és a társas kultúra fejlesztése

Célja: A valós önismeret kialakulásának folyamatában mások elfogadása, megértése.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki, tánc és dráma, továbbá egyéb szakórák, kollégiumi csoportfoglalkozások, tanár-diák kapcsolat, közösségépítő rendezvények (kirándulások, diákprogramok osztály, illetve iskolai szinten), önismereti előadások szakemberek bevonásával.

- Családi életre nevelés

Célja: Felkészítés a családi életre.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki, tánc és dráma, továbbá egyéb szakórák, kollégiumi csoportfoglalkozások, előadások szakemberek bevonásával.

- Testi és lelki egészségre nevelés

Célja: Testi, pszichikai, szellemi adottságaikban egészséges fiatalok nevelése.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki, testnevelés, biológia, tánc és dráma órák, kollégiumi csoportfoglalkozások, továbbá minden szakóra, előadások szakemberek bevonásával, sportprogramok, mentálhigiénés foglalkozások, prevenció előadások.

- Felelősség másokért, önkéntesség

Célja: Belső igény kialakítása mások segítésére, a segítő magatartás fejlesztése, felelős állampolgári lét támogatása.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen kötelező közösségi szolgálat teljesítése során, osztályfőnöki órákon, közösségi rendezvényeken, kollégiumi foglalkozások és szabadidő alatt.

- Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célja: környezettudatos magatartás és a környezetért felelős életvitel kialakítása.

Megvalósulás színtere, formái: tanítási órákon, gyakorlatokon, szervezett programokon (pl.: TeSzedd!), szelektív hulladékgyűjtés.

- Pályaorientáció

Célja: A tanulók saját életpályájuk megalapozásához ismereteket kapjanak mind önmagukról, mind munkaerőpiaci környezetükről, és kellően megalapozzák a pályaválasztási döntésüket.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki órák, kollégiumi csoportfoglalkozások, kapcsolattartás felsőoktatási intézményekkel, pályaválasztási előadások, nyílt napokon való részvétel támogatása (osztályfőnöki, szaktanári javaslat, hiányzás igazolása).

- Gazdasági és pénzügyi nevelés

Célja: A diákok az őket körülvevő világ összetett gazdasági jelenségeit megértsék, és életük következő szakaszaiban arra alapként támaszkodhassanak.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki, pénzügyi és vállalkozói ismeretek, történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, földrajz órák, ágazati, illetve szakképzésben szakmai órák.

- Médiatudatosságra nevelés

Célja: A tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét, kialakuljon bennük az értelmező, kritikai beállítódás.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki, mozgóképkultúra és médiaismeret órák, kollégiumi csoportfoglalkozások, továbbá egyéb tanórák.

- A tanulás tanítása

Célja: Korszerű, hatékony tanulási módszerek elsajátítása, az információ szűrése, a fontos és a kevésbé fontos, a hiteles és a hiteltelen, a lényeges és a lényegtelen közötti különbség felismerése.

Megvalósulás színtere, formái: elsődlegesen osztályfőnöki órák, kollégiumi csoportfoglalkozások, továbbá egyéb tanórák, tanórán kívüli foglalkozások.

Az intézményben, a hatosztályos gimnáziumban 7-8. évfolyamon, illetve 9-12. évfolyamon, az ágazati szakközépiskolai képzésben 9-12. évfolyamon folyik a nevelés-oktatás.

2.4.1. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Tevékenységünket meghatározó tényezők ebben a szakaszban:

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tartjuk az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását, valamint az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt szerepet szánunk a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésének, a koncentrációs és a relaxációs képességek megalapozásának.

2.4.2. A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában (9-12. évfolyam) legfontosabb feladatunk az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakgimnáziumban az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák.

Tevékenységünket meghatározó tényezők ebben a szakaszban:

- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítása, az ehhez szükséges alapvető képességek, készségek formálása; a mentális képességek célirányos fejlesztése az önálló tanulás és az önművelés megalapozása.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- Az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák fokozatos bevezetése és egyéb tanulásszervezési módszerek megismertetése.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi megalapozása; helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása.
- Az önismeret alakításával, az értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a társas kapcsolatokban betöltött szerep formálása.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával.
- A mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék, a hallás, a koncentráció és a relaxáció képességének további fejlesztése.

2.5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- A 7-12. évfolyamon a mindennapos testnevelés kötelező óraszama heti 5 óra.
- A 7-9. évfolyamos tanulók számára a mindennapos testnevelést heti 2 óra úszásoktatással (összevont 2 óra) és heti 3 óra testnevelés órával szervezzük meg.
- Az ágazati szakképzésben, ha a tanulóknak van olyan napja, ahol a gyakorlati órák száma eléri a napi négy órát, az adott napon testnevelés órát lehetőség szerint nem szervezünk. Az öt testnevelés óra ebben az esetben két óra egy tanítási napon történő összevonásával valósul meg.
- A tanuló dönthet arról, hogy a heti öt óra testnevelés órából két órát iskolai sportkörben való sportolással, sportszervezet által kiállított igazolás (igazolt egyesületi tagság, amatőr sportolói szerződés) alapján sportszervezet edzéseiével teljesít.
- A 7-9. évfolyamon sportszervezetben, iskolai sportkörben történő sportolással az összevont úszás órát lehet kiváltani.

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

2.6.1. Nem kötelező tanórai foglalkozások

Az iskola a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítja a középszintű, illetve az emelt szintű érettségire való felkészítést az alábbi tantárgyakból:

Emelt szint:

- magyar nyelv- és irodalom*
- történelem*
- matematika*
- idegen nyelv (angol és német)*
- fizika
- biológia
- informatika

Középszint:

- biológia
- földrajz
- kémia
- informatika

A *-gal jelölt tantárgyak kötelező érettségi tantárgyak, ezekből az emelt szintű érettségire való felkészítést az iskolának kötelezően biztosítani kell az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló (100/1997.(VI.13.) Korm. rendelet alapján.

A nem kötelező érettségi tantárgyak esetében akkor indul csoport, ha a jelentkezők száma legalább 8 fő.

2.6.2. A szabadon választott tanítási órákra való jelentkezés és részvétel szabályai

- Az iskola tagintézmény-vezetője a nevelési oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben foglaltak alapján, minden év április 15-ig elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyet a tanulók a következő tanévben választhatnak, és tájékoztatást ad a felkészítés szintjéről is, illetve arról, hogy az adott tantárgyat előre láthatólag melyik pedagógus fogja oktatni.
- A tanulók május 20-ig adhatják le a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntésüket. A jelentkezés két tanévre szól. A jelentkezés önkéntes, de a felvétel után a részvétel kötelező. Tanév közben az emelt, illetve középszintű óráról kimaradni, illetve bekapcsolódni az adott tanév szeptember 30-a után nem lehet. A képzésbe való bekapcsolódásra, kimaradásra, illetve a döntés megváltoztatására a fenti időmeghatározás figyelembevételével kizárólag az iskola tagintézmény-vezetője adhat engedélyt. A szabadon választott tanítási óra az értékelés és minősítés szempontjából, a mulasztás, illetve a magasabb évfolyamra lépés tekintetében a kötelező tanítási órával megegyező szabályokkal rendelkezik.

2.6.3. Nem kötelező tanórai foglalkozások

Az iskola az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat biztosítja a tanulók részére:

- konzultációk

- tantárgyi, szakmai szakkörök
- szakmai versenyekre felkészítő foglalkozások
- felzárkóztató és tehetségfejlesztő foglalkozások
- iskolai sportkör.

Szabadon választott tanórán kívüli foglalkozások szervezése, a részvétel feltételei:

- A tanórán kívüli foglalkozásokra való tanulói jelentkezés határideje az adott tanévben szeptember vége. A jelentkezés az adott tanévre szól.
- A tanórán kívüli foglalkozásokra való tanulói jelentkezés – a felzárkóztató foglalkozások kivételével – önkéntes.
- A felzárkóztató foglalkozásokon résztvevő tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a szaktanárok jelölik ki.
- A foglalkozásokat a rendelkezésre álló órakereten belül úgy kell szervezni, hogy azok ne akadályozzák a tanítási órák megtartását.
- A tanórán kívüli foglalkozások megszervezését (a foglalkozások megnevezését, heti óraszámát, a vezető nevét, működésének időtartamát) minden tanév elején az iskola tantárgyfelosztásában rögzíteni kell.
- A tanórán kívüli foglalkozások megszervezésénél a tanulói, szülői, nevelői igényeket a lehetőségek szerint figyelembe kell venni.
- A tanórán kívüli foglalkozások vezetőit a tagintézmény-vezető bízta meg. Tanórán kívüli foglalkozást vezethet az is, aki nem az iskola pedagógusa.

További tanórán kívüli foglalkozások, illetve lehetőségek:

- A tanulók iskolán kívüli szervezet, egyesület, intézmény munkájában részt vehetnek. A részvételt az osztályfőnök a szülővel egyezteti.
- Az osztályfőnökök a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése érdekében osztályaik számára tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanév során egy tanítási napot tanulmányi kirándulás céljából minden osztály felhasználhat.
- Az iskola nevelői, szülői, a tagintézmény-vezető előzetes engedélyével a tanulók számára kulturális programokat (pl. színházlátogatás), túrákat, kirándulásokat, táborokat szervezhetnek.
- Az iskola a tehetséges tanulók fejlődésének elősegítése érdekében tanulmányi, sport és kulturális versenyeket, vetélkedőket szervez. A versenyek megszervezéséért, a résztvevő tanulók felkészítéséért a szakmai munkaközösségek, illetve a szaktanárok a felelősek.

2.7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség érvényesülését szolgáló tevékenységünk alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény

szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl cél az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása, a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása az intézmény minden **tevékenysége** során:

- a beiratkozásnál, felvételinél,
- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek/tanulók egyéni fejlesztésében,
- a tehetséggondozásban,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában,
- a továbbtanulásban, pályaorientációban,
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Feladatok:

- Kiemelt figyelem fordítása a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatására.
- A hátrányos helyzetű tanulók arányának figyelembe vétele a csoportok kialakításánál.
- Az együttnevelés biztosítása az integráltan oktatható sajátos nevelési igényű tanulók számára.
- A sajátos nevelési igényű; illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók felülvizsgálatának kezdeményezése a jogszabályi előírásoknak megfelelően.
- A lemorzsolódás arányának csökkentése.
- A kompetenciamérések eredményeinek javítása.
- A HH és a HHH tanulók egyre nagyobb arányú bevonása a tanórán kívüli tevékenységekbe.
- A tanulási hatékonyságot növelő módszertani továbbképzéseken – kooperatív tanulási technikák, projekt pedagógia, drámapedagógia, hatékony együttnevelés, integrált nevelés – való részvétel ösztönzése, támogatása.
- Iskolán kívüli segítő programokban való részvétel – pl. Útravaló program – ösztönzése.
- A tanulók mobilitásának támogatása.
- A pályaválasztás segítése.

2.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók ismereteinek számonkérése a tanév során írásban, szóbeli beszámoltatással, illetve gyakorlati feladatok értékelésével történik. Az értékelés során a tanuló érdemjegyet kap.

A szaktanárok a tanév elején ismertetik a diákokkal a tantárgy követelményrendszerének megfelelő saját elvárásait, a szükséges eszközöket, a számonkérések formáját, rendjét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az értékelés általános követelményei:

- Megfeleljen az adott tantárgy kerettantervekben meghatározott követelményrendszerének, illetve a helyi tanterv előírásainak.
- Kellőképpen motiváljon, és ösztönzőleg hasson a tanulóra, fejlődését elősegítse.
- Az érdemjegyet indokolni és közölni kell a tanulóval, az érdemjegyekhez szóbeli értékelés társuljon (egyéni, vagy csoportosan).
- A szóbeli feleletek értékelésénél a nyelvi kifejezőképesség is legyen szempont.
- A tanórai aktivitás és a plusz munka is legyen része az értékelésnek. Érdemjeggyel értékelhető a szorgalmi feladat, az órai munka és a házi feladat is.
- A közismereti, illetve a szakmai elméleti tantárgyakból érdemjegyek minimális száma félévente 3, de legalább a tantárgy heti óraszám +1.
- Az egyes tantárgyak év végi osztályzása az egész tanév érdemjegyei alapján történik.
- Azokon a területeken, ahol komplex ismeretek oktatása folyik, és egy-egy témakört más-más tanár oktat, az érdemjegyet a tantárgyi blokkot tanító tanárok közösen állapítják meg.
- Az értékelés nem lehet fegyelmező jellegű.
- A szaktanár a tanuló félévi vagy egész évi kimagasló teljesítményét tantárgyi dicsérettel ismerheti el.

Az év végi osztályzat megállapítására a Nkt. 54.§ (5)-(6) bekezdése mérvadó: „Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a magasabb évfolyamba lépésről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.”

Az egyes tantárgyakra vonatkozó speciális követelményeket (pl. témazáró dolgozatok száma, beadandó feladatok, tanulói munkák, stb.) a közismereti tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

2.8.1. Írásbeli feladatok értékelése

Az írásbeli ellenőrzés lehet

- felelet értékű röpdolgozat,
- témazáró dolgozat.

Röpdolgozat

A röpdolgozat kidolgozásánál a rendelkezésre álló idő maximum 20 perc lehet. A röpdolgozat célja, hogy a diákokat rendszeres tanulásra szoktassa, valamint az, hogy a szaktanár a továbbhaladáshoz

szükséges legfontosabb ismeretek elsajátításának szintjéről és a továbbhaladás lehetőségéről tájékozódhasson.

A röpdolgozatot nem szükséges előre bejelenteni.

Témazáró dolgozat

A témazáró dolgozat a tanulóknak egy nagyobb témakör végére kialakuló tudását méri. A témazáró dolgozat időpontját legalább egy héttel a dolgozat megírása előtt be kell jelenteni. Egy napon egynél több témazáró dolgozat nem íratható.

2.8.2. Szóbeli értékelés

A tanuló szóbeli kifejező készségének fejlesztése érdekében kiemelten fontosak a szóbeli feleletek. Lehetőség szerint azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanulók szóbeli (érettségi, szakmai) vizsgát tesznek, rendszeresek legyenek a szóbeli feleletek!

2.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladatok feladásának célja az otthoni gyakorlás, a tanórán elhangzott ismeretek felelevenítése és elmélyítése. Ezért az otthoni munka és annak elvégzése (írásbeli és/vagy szóbeli) napi rendszerességet igényel.

Az évközi szünetekre és hétvégére csak szorgalmi feladat, illetve annyi és olyan házi feladat adható, amely általában az egyik órától a másikra kerül feladásra.

A házi feladat mennyisége ne haladja meg a napi 30 perc/tantárgy mértéket.

2.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát a köznevelési törvény 6. melléklet határozza meg. Az iskola a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetét egyéb foglalkozás megtartásához és osztálybontáshoz veheti igénybe.

A közép fokú iskolában kötelező megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetének terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára differenciált fejlesztést biztosító egy-háromfős foglalkozásokat. Ezen kívül tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.

Csoportbontások kialakításának elvei:

A csoportbontásokat az adott osztályra engedélyezett időkeret, az osztálylétszámok, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások áttekintése után, az iskolavezetés, valamint a munkaközösség-vezetők javaslata alapján minden tanév elején az iskola tagintézmény-vezetője határozza meg az aktuális tanévre vonatkozóan. A csoportbontások kialakításakor a tantárgyi sajátosságokat és az adott osztály jellemzőit vesszük figyelembe. Előnyt élveznek azok a tantárgyak, ahol az ismeretek, készségek elsajátításához a diákok tevékeny, aktív

részvétele szükséges közvetlen tanári irányítás mellett. Ilyen az idegen nyelv, az informatika, a matematika, valamint a testnevelés.

A szakmai tantárgyak esetében a csoportbontások elve a fentiekkel megegyező. A köznevelési törvény 4. számú melléklete alapján a szakgimnáziumban, szakközépiskolában a gyakorlati oktatás minimum csoportlétszáma 6, a maximális pedig 12 fő.

2.11 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az általános fizikai teherbíró képességek mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

Iskolánkban a sportnak kiemelten fontos szerepet szánunk. Ennek érdekében heti órarendi testnevelés órák mellett sportköri (az iskola hagyományos sportágaiban), valamint tömegsport foglalkozásokat biztosítunk a tanulók számára, így megvalósítva a mindennapos testnevelést.

Helyszínei: az iskolai tornacsarnok, sportpálya, kondicionáló terem, városi rekreációs központ uszoda, tanmedence.

Az egyénre szabott terv elkészítésének kiindulópontja – legyen kondicionáló, regeneráló, rehabilitáló vagy versenysport, – mindig a szervezet aktuális állapota.

Az egyén fizikai fittségének színvonala függ:

- az adottságoktól (öröklött fiziológiai, biológiai, testi adottságok),
- a gyakorlástól.

A fizikai fittség (az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek) színvonala tehát adottságokra épül, és tevékenység közben, gyakorlás folyamán fejlődik.

2.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az iskola egészséges életmódra nevelési programja hidat képez a család és a társadalmi intézményrendszer között, és mint másodlagos szocializációs közeg - „nagy hatású mentálhigiénés intézményként”- tartják számon a szakirodalomban.

Az iskola az egészségvédelem egyik legfontosabb színtere:

- Minden korosztály több éven át látogatja az intézményeket.
- A tanulók személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, hogy érdemi hatást lehet elérni az életideálok, preferenciák kialakításában.
- Az egészségtámogató magatartásmódok kialakulásának folyamatában a szocializáció kitüntetett színtere az iskola.

- Az iskola, mint társadalmi intézmény más társadalmi intézményekkel és szervezetekkel állandó kölcsönhatásban létezik, így pl. egy egészségfejlesztési programhoz való csatlakozás hatást gyakorol az iskolának a szűkebb és tágabb környezetével való viszonyára, a környezet viselkedésére.

Általános fejlesztési követelmények:

- A diákoknak legyenek alapvető ismereteik az emberi szervezet működéséről, a testi egészség és a mentálhigiéne összefüggéseiről, az egészséget fenyegető tényezőkről, a betegségek és balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.
- Alakuljon ki a sportoláshoz, a mozgáshoz való pozitív viszonyuk, fejlődjön szabadidő kultúrájuk. A sportolás által is eddzék akaraterejüket, fejlődjön alkalmazkodóképességük, személyiségük.
- Rendelkezzenek a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához, a kooperációhoz megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával. Legyenek felkészülve az örömteli párkapcsolatra, a családi életre.
- Rendelkezzenek megfelelő énképpel, önismerettel, a kulturális különbségek megértésének képességével. Fejlődjön kritikai érzékük, szociális érzékenységük, illetve képességük, amely embertársaikkal, környezetükkel való sikeres kapcsolatteremtést, illetve együttélést teszi lehetővé. (empátia, rugalmasság, alkalmazkodó-képesség, személyiség tisztelet stb.)
- Fejlődjön erkölcsi tudatuk, jellemük, ítélőképességük. Legyenek tisztában az emberi magatartást irányító különféle érdekekkel, eszközökkel. Értsék meg az erkölcsi normák, értékek és az ezeken alapuló magatartási szabályok, életvezetési elvek betartásának jelentőségét.

A testi és lelki egészség a helyi tantervekben

Magyar nyelv és irodalom:

- Együttműködés csoportos beszélgetésben, vitában.
- A kommunikáció etikájának alapelvei.
- Képesség a saját vélemény megvédésére, illetve változtatására.
- Az eltérő vélemény tisztelete.
- Önkontroll és szövegjavítás,
- Fogékonyág az igazságra, a megértésre, a pozitív érzelmekre, a szépségre.
- Önismeret és kritikai érzék folyamatos fejlesztése.
- A művekben megjelenített erkölcsi kérdések, magatartásformák felismerése, megértése.

Élő idegen nyelv:

- Az idegen nyelven való önkifejezés öröme.
- A bátorság, önbizalom növekedése az idegen nyelven való megszólalásban.

- A miénktől eltérő kultúrák, erkölcsi normák megismerése által más normák szerint élő emberek elfogadása.

Matematika, fizika:

- Állítások megítélése.
- Szabályszerűségek megfogalmazása.
- Összefüggések leírása.
- A lényeg kiemelése.
- Megoldási menet tervezése, leírása.
- Vitakészség fejlődése (érvelés, cáfolás).
- Az élet és a természet értékeinek felismerése, megbecsülése.
- A tudás megbecsülése, a segítőkészség kialakítása, a segítség elfogadására való törekvés.
- A különböző energiafajták, az erőművek és azok környezetre gyakorolt előnyeinek és hátrányainak ismerete.
- A megújuló energiafajták és az alternatív energia-kiegészítők ismerete.

Történelem és társadalomismeret/ történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, etika:

- Családi és iskolai megbízatások felelős teljesítése.
- A rend és a szabadság összefüggéseinek értése.
- Tudatos és kritikus viszony a társakhoz, társadalomhoz a környező világban (anyagi, természeti, szellemi).
- Mások és önmaga döntéseinek értékelése, indoklása.
- Jelenségek változásainak megítélése.
- A többségi és kisebbségi vélemények összehasonlítása, értékelése, a kisebbségi vélemény figyelembevétele.

Biológia/biológia-egészségtan, kémia:

- A hétköznapi tevékenységek környezetkárosító - és kímélő részeinek ismerete.
- Az egészséges életkörülmények igényének kialakítása.
- Képesség a fizikai és lelki egészségnek, az egészséges környezetnek a megőrzésére.
- Felelősség a természet jövőjéért, fenntarthatóságáért.
- Az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok (alkohol, nikotin, drog, gyógyszerek) szervezetre gyakorolt hatásának ismerete.
- Az életfolyamatok ismerete, a visszavonhatatlanság megismerése.

Földünk és környezetünk/ földrajz:

- Felelős környezeti magatartás tanúsítása.
- A környezetben lezajló változások érzékelése és értékelése.

- A legfontosabb információforrásokból szerzett információk mérlegelése, azokból valós következtetések levonása.
- A természetvédelem alapvető céljainak, a nemzeti parkjainknak, természeti értékeinknek ismerete.
- A környezetkárosodások megelőzésének, illetve a károsodott tájak természetes állapotának visszaállítási lehetőségeinek és korlátainak ismerete.
- A leglényegesebb globalizációs folyamatok, és azoknak hatásai a Föld egészére.

Ének-zene:

- Az élményből fakadó aktív éneklési kedv felkeltése.

Tánc és dráma:

- A kifejezőképesség fejlesztése.
- Improvizáció, megfigyelési készség és a hagyományörzés fejlesztése.

Vizuális kultúra/rajz és vizuális kultúra:

- A vizuális kommunikáció megértése, saját gondolatok közérthető megjelenítése.
- A hazai, az európai és az Európán kívüli tárgykultúra példáinak megismerésén keresztül mérlegelő és környezettudatos magatartás kialakítása.
- Empátiakészség fejlesztése közben a kritikai érzék fejlesztése.
- Erőszak helyett az emberi, érzelmi kapcsolatok létjogosultságának elfogadtatása.

Informatika:

- Az önálló tájékozódás, ismeretszerzés alapjainak elsajátítása.

Testnevelés és sport:

- Erkölcsi, fizikai tulajdonságok (pl. bátorság, kitartás, önbizalom, önfegyelem stb.) erősítése, jellemformálás.
- A motorikus képességek fejlesztésének, fenntartási módjának ismerete.
- A testnevelés és sport egészségügyi, prevenciós értékeinek felismerése, és a rendszeres fizikai aktivitás életmód részévé válása.

Osztályfőnöki munka:

- A tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztése. Gondosan felépített nevelési tartalmakkal ismeretek, készségek, képességek kialakítása.

2.13.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Célunk a környezettudatos magatartás és a környezetért felelős életvitel kialakítása. Az ember a természet része, ugyanakkor társadalmi lény is. Meg kell tanulni a természeti, az épített és társadalmi környezettel való harmonikus együttműködést. Fontos az embert tisztelő szokásrendszer kialakítása, annak érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

Környezeti nevelés tanítási órákon:

- A környezeti nevelés minden pedagógus, illetve valamennyi tantárgy feladata. A probléma az élet minden területét átszövi, ezért szükséges az összes tantárgyra kiterjedő, összehangolt tanórai környezeti nevelés.
- Az egészségnevelési programrészben található a tantárgyakon belül megvalósítandó környezetnevelési témakörök. A tanóra lehetőséget ad arra, hogy a különböző korosztályokban a diákok életkorának, ismereteinek megfelelő szinten foglalkozzon a tanár egy témával.
- A szennyezések, környezeti ártalmak megismertetése mellett hangsúlyozni kell a megelőzés lehetőségeit, az egyén és a közösség felelősségét, annak társadalmi és gazdasági vonatkozásait.
- A szaktanár jó ismerője „tudományterületének”, így az adott tananyag tanítása során megbeszéli a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket.

Osztályfőnöki órákon az osztályfőnök:

- Szaktárgyi hovatartozása a környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó, általános tájékozottsága, problémafelismerő és feldolgozó képessége segíti a tanulók környezettudatos magatartásának kialakítását.
- Nemcsak tiltással, büntetéssel biztosítja osztálya rendjét, tisztaságát, hanem arra törekszik következetes neveléssel, hogy a szép környezet tanulóink belső igényévé váljon.
- A fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti (pl. táplálkozási szokások, iskolai büfé kínálata, szükségtelen túlcsomagolás, szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában).

Környezeti nevelés tanítási órán kívül:

- Házirend: szabályozza az iskolák épületének, valamint annak közvetlen környezetének (udvar) tisztaságával, rendjével kapcsolatos teendőket, a szándékos rongálással kapcsolatos anyagi felelősséget.
- Tanulmányi, szakmai és természetjáró kirándulások: lehetőség nyílik hazánk természeti és kulturális értékeinek megismerésére, a társadalom gazdasági és környezeti hatásainak, összefüggéseinek vizsgálatára.
- Jeles napok: Lehetőség szerint bekapcsolódunk az országos, illetve a helyi programokba (pl. helyi civil szerveződések közterületi szemégyűjtési akciói).

2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulók magatartásának minősítése lehet: példás, jó, változó, rossz.

A tanulók szorgalmának minősítése lehet: példás, jó, változó, hanyag.

A magatartás és szorgalom minősítésére az osztályfőnök javaslatát az osztályértekezlet elé terjeszti. Javaslatához be kell szereznie az osztályközösség véleményét, kollégista tanuló esetén a kollégiumi csoportvezető véleményét is. Az osztályértekezlet segíti az osztályfőnök tárgyilagos döntését.

2.14.1. A magatartás értékelésének elvei

A magatartás értékelésekor a következőket kell figyelembe venni:

- *Példás* lehet a magatartása annak a tanulónak, aki tanulmányi munkájával, közösségi tevékenységével, tanáraival és társaival szembeni viselkedése példaként állítható a többiek elé és nincs igazolatlan mulasztása.
- *Jó* minősítést az kaphat az a tanuló, akinek nincs igazolatlan hiányzása és nincs osztályfőnöki vagy magasabb fokozatú fegyelmező intézkedése.
- Az a tanuló kaphat *változó* minősítést, akinek osztályfőnöki, kollégiumvezetői vagy igazgatói büntetése van.
- *Rossz* a minősítése annak a diáknak, akinek hatályos fegyelmi büntetése van.

2.14.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei

- *Példás* lehet a szorgalma annak a tanulónak, aki tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan teljesíti, akinek tanulmányi eredményei összhangban vannak a képességeivel.
- *Jó* lehet a szorgalma annak a tanulónak, aki tanulmányi kötelezettségeit néha nem teljesíti, és egy-két tantárgyból gyengébb az eredménye, mint az képességei alapján elvárható lenne.
- *Változó* lehet a szorgalma annak a tanulónak, aki tanulmányi kötelezettségeit rendszertelenül teljesíti, és eredményei több tantárgyból elmaradnak a képességei alapján elvárhatótól,
- *Hanyag* a szorgalma annak a tanulónak, aki tanulmányi kötelezettségeit elhanyagolja, egy vagy több tantárgyból nem teljesíti a követelményeket.

2.14.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Jutalomban (dicséretben) részesül az a tanuló, aki

- tanulmányi munkáját a képességeihez mérten kiemelkedően végzi,
- kitartó szorgalmat, példamutató magatartást tanúsít,
- hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és öregbítéséhez,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sporteredményt ér el,
- a közösségi életben tartósan kiemelkedő szervező és irányító tevékenységet végez,
- sikerrel szerepel a tanulmányi, illetve a szakmai versenyeken.

A jutalmazás mértékét a teljesítmény súlya határozza meg. A teljesítmény függ az értékelt terület jellemzőitől, a tanuló egyéni képességeitől, illetve az egyéb körülményektől. A teljesítményt nem lehet teljesen objektív módon értékelni, de törekedni kell az egységes elvek alkalmazására. A tanulók jutalmazásában érvényesül a fokozati elv.

- *Szaktanári dicséretben* részesíthető a tanuló a tanórákon végzett egyéni vagy csoportos többletmunkáért, a tanulmányi, illetve sportversenyek iskolai vagy első fordulóján elért eredményéért, szakmai programokon nyújtott teljesítményéért.
- *Kollégiumi nevelői dicséretet* kaphat az a tanuló, ki a kollégiumban csoportszintű közösségi munkát végez.
- *Osztályfőnöki dicséretben* részesíthető az a tanuló, aki az osztályközösség érdekében kiemelkedő munkát végez, eredményesen szerepel a tanulmányi, szakmai, illetve sportversenyek megyei szintjén, illetve eredményével bekerül a versenyek második fordulójába.
- *Kollégiumvezetői dicséretet* kaphat az a tanuló, ki a kollégiumban kollégiumi szintű közösségi munkát végez.
- *Igazgatói dicséretet* kaphatnak azok a tanulók, akik az iskola diákközössége érdekében kiemelkedő munkát végeztek, eredményesen szerepeltek a tanulmányi, szakmai, illetve sportversenyek regionális vagy országos döntőjében.
- *Nevelőtestületi dicséretben* részesül a tanév végén az a tanuló, aki példamutató magatartása mellett legalább 4,8 átlagú tanulmányi eredményt ért el.
- Félévkor és tanév végén *tantárgyi dicséretben* részesül a szaktanár által az a tanuló, aki az adott tantárgyból a félév/tanév során kiemelkedő szorgalmat tanúsított, illetve kiváló eredményt ért el.
- A tanévzáró ünnepélyen, illetve a ballagási ünnepélyen, a tanév során nyújtott kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkájukért - az osztályfőnökök javaslata alapján - a tanulókat *könyvjutalomban* részesítjük.
- Iskolánk nevelőtestülete 1999-ben a tanulmányi, szakmai és sportversenyeken kiemelkedő eredményeket elért tanulók elismerésére *Dráva Völgye Díjat* alapított. A díjat a végzős, érettségi előtt álló tanulók, illetve a szakképző évfolyamokat befejező tanulók kaphatják. A díj odaítéléséről az osztályfőnökök, illetve a szaktanárok javaslata alapján a nevelőtestület dönt. A javaslatot minden tanév március 31-ig írásban kell benyújtani az iskola igazgatójának. A nevelőtestület a díj odaítéléséről április 15-éig dönt. A Dráva Völgye Díjat nem kell kiadni, ha az adott tanévben nincs kiemelkedő eredményt elérő tanuló. A díjat minden tanévben a ballagási ünnepség alkalmával az iskola tagintézmény-vezetője adja át.

A tanulók fegyelmezésének elvei és formái

Fegyelmező intézkedésben részesítjük azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelességeit folyamatosan nem teljesíti,
- a házirend előírásait megszegi,
- igazolatlanul mulaszt,
- bármilyen módon árt az iskola jó hírnevének.

Igazolatlan mulasztások esetén:

- 1 óra: osztályfőnöki figyelmeztetés,
- 2-8 óra: osztályfőnöki intés,
- 8 óránál több: igazgatói figyelmeztetés,
- 2 tanítási nap vagy annál több összefüggő hiányzás: igazgatói intés,
- ha a tanuló 5 tanítási napot vagy többet összefüggően igazolatlanul hiányzik, ez súlyos fegyelmi vétségnek minősül.

A fegyelmező intézkedéseket a tanuló ellenőrzőjében, illetve az naplóban/elektronikus naplóban rögzítjük.

- *Szaktanári figyelmeztetésben* részesülhet a tanuló az órán tanúsított fegyelmezetlen magatartásért, a tanulmányi kötelezettségek elmulasztásáért, a felszerelés rendszeresen előforduló hiányáért.
- Az óráközi szünetekben előforduló rendbontásért, a reggeli késésekért az ügyeletes tanár javaslatára az osztályfőnök jogosult, a rendbontás súlyosságától függően a fegyelmező intézkedés megtételére.
- A harmadik szaktanári figyelmeztetés után fokozati büntetésként a tanuló osztályfőnöki figyelmeztetésben részesül.
- A fegyelmező intézkedés mértékét az elkövetett fegyelmezetlenség súlya, illetve a tanuló esetleges korábbi fegyelmezetlenségei (fokozatúság elve), illetve ennek megfelelően fegyelmi büntetései határozzák meg.

Fegyelmező intézkedések:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés

Súlyos fegyelmi vétség esetén a nevelőtestület bármely, a fegyelmi vétségben érintett tagja írásban kérheti az iskola tagintézmény-vezetőjétől a tanuló elleni fegyelmi eljárás elindítását. A súlyos fegyelmi vétséget az iskola tagintézmény-vezetőjének az elkövetés észlelése után a legrövidebb időn belül jelezni kell. A fegyelmi eljárás elindítása és lebonyolítása a vonatkozó jogszabályok alapján történik. Tanítási időn kívül elkövetett olyan cselekedet, amely az iskola hírnevét rontja, fegyelmi vétségnek minősül.

2.15. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése

2.15.1. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében **részképesesség-zavarok**, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez

szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket; az egyes állapotok a tünetek/tünet-együttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek. A percepció bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig. A részképesség-zavarok körébe az iskolai teljesítmények - elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának nehézségei - a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség-zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses, tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önrányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Míg a részképesség-zavarok gyakran ép érzékszervek esetén is az érzékszervi fogyatékoság (gyengén látás, enyhe nagyothallás) látszatát kelthetik, addig a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a tanulók általánosan gyenge képességűnek, értelmi fogyatékosnak tűnhetnek. Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- Általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra.
- Fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget.
- Gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre.
- Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

A fejlesztés alapelvei:

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók (SNI) sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiais terv alapján történik.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság

javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- Az egészséges énkép és önbizalom kialakítása.
- A kudarcűrő-képesség növelése.
- Az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai:

- Differenciált tanórai foglalkoztatás
- Egyéni haladási ütem biztosítása
- Fokozott segítségnyújtás
- Egyéni képességeket figyelembe vevő értékelés
- Hosszabb felkészülési idő biztosítása, kevesebb feladatmennyiség adása
- Szükség esetén eszközhasználat biztosítása
- Hatékony tanulási stratégiák kialakítása
- Szükség szerint a szóbeli feleletek előnyben részesítése

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érzési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatóak meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának, és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- A testséma biztonságának kialakítása
- A téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- A vizuomotoros koordináció gyakorlása
- A látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- Az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel
- Az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt
- A kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- Az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel
- Az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegen nyelv tanulása) jó színvonala mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- Az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése.
- A testséma kialakítása.
- A téri relációk biztonsága.

- A relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása.
- A szerialitás erősítése.
- Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.
- A fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés.
- A fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

2.15.2. A gyengén látó tanuló

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykérgi látóközpont sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodó képességét, személyiségét.

Gyógypedagógiai szempontból azok a tanulók látássérültek, akiknek látásteljesítménye (vízusa) az ép látáshoz (vízus: 1) viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveggel) is 0–0.33 (látásteljesítmény 0–33%) közötti. Látássérült az a tanuló is, akinek a látótere – tekintése fixációs pontjától mindkét irányban legfeljebb 10°, azaz teljes szélességében legfeljebb 20°.

Gyengén látók azok a tanulók, akiknek az életvitelét nagymértékben korlátozza a csökkent látásteljesítmény (vízus: 0,1–0,33).

A gyengén látó tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott nevelési célok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulók egyéni adottságai többnyire eltérnek az ép tanulók adottságaitól. Mindkét csoportba tartozó tanulók számára biztosítani kell a tanuláshoz és a társadalmi beilleszkedéshez szükséges speciális ismeretanyagot (speciális technikák és eszközök használata stb.) és a készségfejlesztést (önálló tanulásban használható eljárások, lényegkiemelés, megtartó emlékezet növelése, szóbeli kifejezőképesség gazdagítása, célszerű munkaszokások kialakítása, vizuális megfigyelőképesség fejlesztése stb.).

A fejlesztés feladatai:

- A tanuló teljesítményének, eszközhasználatának, személyiségének megfigyelése a tanítási órákon.
- Egyéni foglalkozásokon a gyermek vizuális képességeinek, önállóságának megfigyelése.
- A tanulónak tanácsadás, kompenzációs technikák kialakítása, újabb eszközök kipróbálása, ajánlása.
- A tanuló pedagógiai látásvizsgálata a látogatások során.
- A tárgyi feltételek biztosítottak-e a gyengén látó gyermek tanulásához (ültetés, táblakép, tábla tisztántartása, táblára írt szöveg betűmérete, tankönyvek betűmérete, füzete, íróeszközei, szemléltetés minősége stb.).
- A tanítási órákon a megfelelő módszerek és eszközök alkalmazása a szaktanárok részéről.

- Tanácsadás a szaktanároknak a felmerülő problémák megbeszélése.
- Tájékoztatás a szükséges eszközök beszerezhetőségéről, pályázati lehetőségekről.
- Konzultálás a szülővel gyermeke szemészeti állapotáról, integrációjában felmerülő problémákról, továbbtanulásáról.

2.15.3. A nagyothalló tanuló

A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat. A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje általában nem korrelál életkorával, hallásállapotával, melytől pozitív és negatív irányú eltérés is lehet.

A nagyothalló tanulónál (a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztesség 30–45 dB közötti; közepes nagyothallás: esetén a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztesség 46–65 dB közötti; súlyos nagyothallásnál a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztesség 66–90 dB közötti) A nagyothalló tanulónál a hallás csökkenése akadályozottságot jelent a hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Ennek mértéke a súlyos kommunikációs zavartól a normál nyelvhasználat megközelítésének szintjéig terjedhet.

A fejlesztés feladatai:

- A hallási figyelem fejlesztése: az akusztikus differenciálás fejlesztése, a suttogó beszéd értése.
- Beszédmegértés és a szókincs fejlesztése: szövegértelmezés, a történelmi olvasmányok, kémia tantárgy szókincsének megbeszélése, a szakmai tárgyak szókincsének elmélyítése, az értő olvasás fejlesztése, szöveges feladatok megértése, matematikai szókincs bővítése, vázlatkészítés, lényegkiemelés, kulcsszó kiemelés gyakorlása, interneten való keresés elsajátítása, információgyűjtés az internetről, számítógépes ismeretek fejlesztése.
- Beszéd tartalmi fejlesztése: a nyelvtani ismeretek gyakorlása, mondatalkotás fejlesztése (bővített mondatok alkalmazása, mondatok átfogalmazása saját szavaival, lényegkiemelés, összefoglalás), az olvasottak lényegének kiemelése, a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése (lényeges momentumok elmondása, leírása), saját gondolatok kerek, egész megfogalmazása, leírása.
- Gondolkodási funkciók fejlesztése: ok-okozati összefüggések láttatása, az időrendi sorrend felismerése (olvasott szövegben), a visszautaló elemek értelmezése, a problémamegoldó képesség fejlesztése.
- Az emlékezet fejlesztése: az auditív memória fejlesztése: memoriterek tanulása, szólánc játék, vizuális memória fejlesztése: memória játék.
- Meglévő hanghibák javítása a köznapi beszédben.
- A helyesírás gyakoroltatása, tollbamondás, diktálás alapján.

- Önállóságra való bátorítás, az iskolai feladatok önálló teljesítése.

3. Záró rendelkezések

3.1 Előzmények

Az intézmény 2015. június 1-től a Kaposvári Szakképzési Centrum tagintézménye. A hatályos pedagógiai programban a szervezeti változásokból adódó módosításokat, továbbá a Pedagógiai Program felnőttoktatásra vonatkozó kiegészítését a Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma, Középiskolája és Kollégiuma nevelőtestülete elfogadta 2015. december 12-én.

3.2 Módosított Pedagógiai Program

A jogszabályi változásoknak (2016. szeptember 1-től a szakgimnázium bevezetése, OKJ módosítása, ennek megfelelően a vonatkozó jogszabályok) megfelelően a Pedagógiai Program módosításra került 2016. szeptember 1-jei hatállyal.

A Kaposvári SZC tagintézményeinek vezetősége 2018 tavaszán elkészítette a centrum minden tagintézményére érvényes központi Pedagógiai Programot, amihez igazodva készültek el a tagintézményi szintű, helyi Pedagógiai Programok, helyi tantervek. Hatálybalépés: 2018. szeptember 1.

3.3 Mellékletek módosítása

A Pedagógiai Program mellékletei a program változtatása nélkül is módosíthatók, amennyiben azt jogszabályi előírások, belső intézményi igények vagy az intézmény felelős vezetőjének megítélése szükségessé teszik.

3.4 A Pedagógiai Program nyilvánossága

A Pedagógiai Program elérhető az iskola honlapján, valamint nyomtatott formában megtalálható az intézményvezető-helyetteseknél, az iskola titkárságán, illetve az iskola könyvtárában.

3.5. A Pedagógiai Program elfogadása

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület megtárgyalta és elfogadta, az intézményvezető jóváhagyta.

A Kaposvári SZC Dráva Völgye Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Kollégiuma Pedagógiai Programja a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. Hatályba lépésének időpontja: 2018. szeptember 01.

Barcs, 2018. június 30.

Horváthné Madarász Zsuzsanna
tagintézmény-vezető